

פרשה בחוקותי תשפ"ד

אם־בַּחֲקֹתַי תִּלְכּוּ וְאֶת־מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וְעָשִׂיתֶם אֹתָם:

אור החיים 1 - **אם בחקתי תלכו וגו'.** בתורת כהנים אמרו ז"ל יכול אלו

המצות כשהוא אומר ואת מצותי וגו' הרי המצות אמורות מה אני מקיים אם בחקתי להיות עמלים בתורה ע"כ, וטעם שקרא הכתוב עמל התורה חוקה, לצד שיש בה מצוה אפילו ללמוד דברים שלמדם פעמים וג' והם נטועים אצלו, כי חפץ ה' בעסק התורה חוקה חקק ותמצא שאמרו ז"ל (קהלת רבה פ"ג) כי לטעם שילמוד האדם תורה בחשק תמיד גזרה חכמתו יתברך שיהיה האדם לומד ושוכח.

2- וטעם אומרו **חקתי לשון רבים**, ירמוז לב' תורות תורה שבכתב ותורה שבעל פה, ומסורת התיבה לשון יחיד שאין וא"ו בין קו"ף לתי"ו, לומר כי תורה שבעל פה היא כלולה בתורה שבכתב ושם בנינה. עוד רמז באומרו **חקתי** לשון רבים על דרך אומר (יהושע א' ח') והגית בו יומם ולילה, שצריך לקבוע עתים בתורה ביום ובלילה, והמסורת לשון יחיד כי ב' העתים הם ביום אחד. עוד ירצה כי צריך האדם בקיום מצות התורה ב' דברים, הא' ללמוד לעצמו, והב' ללמד לאחרים דכתיב (דברים י"א) ולמדתם אותם את בניכם ושנתם וגו', לזה אמר **חקתי** לשון רבים ללמוד וללמד, לשמור ולעשות כאומרו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אותם:

3- **וטעם** אומרו לשון הליכה לומר שצריך לעסוק בתורה אפילו בהליכתו על דרך אומר (דברים ו') ובלכתך בדרך באהבתה ישגה תמיד וגו':

4- עוד ירצה על דרך מה שאמרו ז"ל (ויק"ר פל"ה) בפסוק חשבתי דרכי וגו' שהיה דוד חושב לעשות ענינים ורגליו מוליכים אותו מעצמם אל בית המדרש לרוב החפץ והרצון והרגילות בדבר, והוא אומר **אם בחקתי תלכו** פירוש הליכתכם מעצמה תהיה אחריה כמאמר דוד לרוב החשק והרגילות:

5- עוד ירצה על פי מאמרם ז"ל (זוהר ח"ג ר"ב). כי התורה יש בה ד' דרכים והם פשט רמז דרוש סוד ומאלו נפרדו ע' פנים וכל אופן לכמה אורחין ושבילין ונתיבות, והוא מה שאמר **חקתי** לשון רבים, **תלכו** פירוש בכל אורחין ושבילין ילך בהם בפירוש הכתובים ולא יאמר שאין בתורה אלא פשט המובן לכל:

6- עוד ירצה באומרו **תלכו** על דרך אומר (משלי ג') בכל דרכיך דעהו וגו', וכתב רמב"ם בפרק ג' מהלכות יסודי התורה (הלכות דעות) וז"ל ישים אל לבו כדי שיהיה גופו שלם וחזק כדי שתהיה וכו' לדעת את ה', שאי אפשר שיבין ויסתכל בחכמות וכו', נמצא המהלך בדרך זה כל ימיו עובד ה' ע"כ, והוא מאמר הכתוב כאן **אם בחקתי תלכו** בשביל עסק התורה תלכו בכל דרככם באכילה וכו' במשתה בדיבור וכו' בכל מעשה המסובב מהטבעיות: